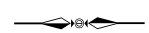

מסורת הש"ס

- (א) [לעיל טו: מג.],
(ב) שביעות מצו: [ע"ש],
ג [מכובות קת.],
(ד) [מוסף פ"ח נדרים לו.],
הוספתא שבת פ"חא,
(ו) [לעיל טו. וס"ג],
ז [שקלים פ"ג מ"א],
(ח) [שם פ"ד מ"ב], (ט) [שם מ"א], (טו) [וע"ע מוס' יבמות קכב. ד"ה של ומוס' נמחות פד. ד"ה שומרן],

תורה אור השלם

- 1 נפש כי תִּקְטָא וּקְעָלָהּ מעל ביהודה ובחש בעמיתו בפקדון או בתשומת יד או בגול או עשק את עמיתו:

ויקרא ה כא

הגהות הב"ח

- (א) תוס' ד"ה וכן אמר ר' יוחנן וכו' א"כ אמאי צע:

גליון הש"ס

נב' ונשבעין ליטול שברן. עין בהגהות מרדכי פ' האומנין את תנא:

נשבעין לגזברים. שלא פשעו צהן שהן צעלי הדין דמכיון שמרמו את הלשכה אין אחריות אצידה על הצעלים אלא על ההקדש כדאמרין לקמן תורמין על האצוד שיהא חלק בקופות הללו למי ששלם שקלו ואצד ואינו יודע עכשיו שאצד: ואם לאו. שנודע להם מקודם לכן שזצ אין תורמין עליהם אלא על מנת שישלחו להם אחרים תחתיהם לפיכך צני העיר הן צעלי הדין של שלוחים: נמצאו. קאי אאצדו: **שהחזירו.** קאי אנגצו: **אלו ואלו שקלים הם.** דכיון דקדוש קדוש: **הכל בנושא שצר עסקין.** כלומר שצועה זו לא ליפטר מתשלומין היא דלאו שומר חנם נשבע על הפשיעה ולא נושא שצר משלם גניבה ואצידה כי מתני' ושצועה זו כדי ליטול שכון נשבעין שאינן צרשותן וגוצין שכון מן צני העיר. ולקמיה פריך והא כיון דשומר שצר יש עליו לשומרו מגניבה ואצידה ולא שמר לא השלים עבודתו אין לו ליטול שצר: **נשבעים לגזברים.** בתמיה. והלא אין שכון אלא על צני העיר: **נשבעים לצני העיר.** ליטול שכון וצמעמד הגזברים מפני שההפסד על ההקדש: **והכל נמי נהי דשלומי לא משלמי.** דאימעט הקדשות מתשלומי שומרים: **אגרייהו מיהא לפסיד.** שהרי נשתעבדו לשומרן מגניבה ואצידה ועל מנת כן היו נוטלין שצר והרי לא השלימו מלאכתן: **בלפטים מוויין.** דאונס הוא ולשמירה זו לא קבלו עליהם: **הא מני ר"ש היא.** במסכת שבוועת

(ד' מצ:). **יש לכן אונאה.** ככדי גרם לה ומאן דגריס לה לא ידע שאמר ר"ש צהדיא לגצי שצועה והולרך ללמדה ממשנתנו: **שחייב צאחריות.** שהמפקד חייב צאחריות הלכך כדידיה דמי לר"ש והכל נמי חייבין כל צני העיר לשקול אחרים תחתיהן: **תורמין על האצוד.** כשהיו ממלאים שלם קופות מכסף הלשכה והיא תרומה ליקח מכסף הקופות כל קרצנות לצור ותורמין אותן ע"מ שיהו שלם קופות ראש ותרומה לשריים שיהו אותן שהציאו שקלים הנשארים בלשכה זוכים בתרומת הקופה להיות הקרצנות גם עליהם ותורמין אותן אע"פ ששלם שקלו ואצד לו ואין ידוע לו: ועל הגבוי. ועודנו דדרך: **ועל העפיד לגבות.** מי שנאנס ולא שלם שקלו צאדר היה משלחו כל השנה כולה ונותנין בשופר שכחצו עליו תקלין דמתין והלשכה היתה נתרמה ג' פעמים

בשנה בפרוס הפסח ובפרוס עצרת ובפרוס החג^א וכשמגיע זמן לתרום נותנין מעות השופר בלשכה ותורמין וכשתורמין תרומה ראשונה מתנין

אף על העתיד לגבות וגם בשינה ובשלישית והמציא אחר שנתרמה השלישית נותנו לשופר ששמו תיקלין עתיקין ונפול לשירי הלשכה ומהן באין חומת העיר ומגדלותיה^ב: **אלא אר"א.** לעולם שצועה זו ליפטר מן התשלומין היא וצשומר חנם ודקשיא לך מתני' דאורייתא פטור לגמרי ורבנן הוא דתקון לה שלא יחללו בהקדשות צשמירתן: **השוכר אם הפועלים.** גוצר של הקדש ששכר פועלים משל הקדש: **לשומר אם הפרה.** אדומה שלקחהו ושומרין אותה שלא תיפסל בעליית עול או צמוס: **לשומר אם הפיעוקוס.** שלא יטמאו. שהיו מגדלין אותן לפרה בחצירות הצניות בסלעים ותחתיהן חלל כדאמרין צסוכה צהישן תחת המטה (ד' כה). לפי שעשו מעלה צכהן השורף את הפרה שמהא פרישתו צטהרה ואין אחיו ההנים נוגעין צו כל צצעה כדאמרין צסדר יומא (דף ח:.) והתינוקות הללו שלא נטמאו מעולם ממלאים מים למקדשין ומוזין עליו כל צצעה: **ולשומר הזרעים.** שזה המצרכת חצוועה לעומר קודם לפסח צבעים יום כדאמרין צמנחות (פ"ה.). אי נמי צביעיית ספיחים לעומר וסמי הלחם^ה: **אין נותנין לו שצר שצב.** אם שכיר יום הוא: **לפיכך אין אחריות שצב עליו.** אם ארע צהן קלקול צצבת אין חייב לשלם: **שכיר שצב.** שצווע. שמיטה שלימה: **נותנין לו שצר שצב.** שנבלע צצכר שאר הימים ואינו מפורש לשצב: **צצקנו מידו.** שאם יקלקל שמיטתו ישלם הא ודאי ישלם שהרי הוריד עצמו לכך ושיעצד נכסיו: **תני תנא.** לענין שצועת הפקדון אשם גזילות: **קדשים שהצעלים חייצין צאחריותן.** כגון דאמר הרי עלי והפרישן והפקידן לזה וכפר ונשצב והודה חייב קרבן שצועה: **שאני קורא צהן צה' ונחש.** קס"ד טעם דחיוצא משוס דהן של גצוה קרינן צהו ומעלה מעל צה' ונחש: **ושאינן חייצין הצעלים צאחריותן פטור.** הנשצב שאני קורא צהן צעמיתו ונחש מפני שהם קרוין של עמיתו ודעמיתו פטור דצעין צה': **כלפי לייא.** כלפי היכן הדצר נוטה. לייא היכא כגון (צריט ד' נח). חצבי לנהרא כגני לייא:

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

נח.

נשבעין לגזברים. פרש"י אם משנתרמה התרומה צלו לדין נשבעים לגזברים דתנן תורמין על האצוד משמע שרואה לפרש תורמין על האצוד שאצדו שליח קודם שנתרמה אך לא צלו לדין אלא אחר שמרמו וקשה לפירושו דהוה ליה זו ואין צ"ל זו דכ"ש על הגבוי שלא נאצד שחורמין עליו וגם הפשט לא מיירי צצואם לדין ויש לפרש תורמין על האצוד שצא ליד הגוצר ונאצד קודם שמרמו כיון שהגיע ליד הגוצר ועל הגבוי ועודנו ציד השליח צדרך תורמין אע"ג שנאצד אחר שמרמו ועל העמיד לגצות אחר זמן ולשולחו לגוצר אע"פ שצצעת הרמא לא נתנה עדיין לשליח וצפרק צתרא דכתובות (ד' קח. וסס ד"ה ועל) גצי מודר הנאה דפריך צשלמא שוקל שקלו דתנן תורמין על האצוד כו' פירוש אותו שנאצד משליח אחר שמרמו דאין זה הנאה כיון שהוא פטור ולא כפרש"י דהתם דפ"י דמעמיד לגצות מוכיח דתורמין אע"פ שלא יצבה לעולם ואין משמע כן צצמעתינן: **דתנן תורמין על כו'. דתניא** גרסינן דאין זו משעה

צשקלים ותמימה אמאי לא מוכח מנפול דאינו חייב צאחריות מדקאמר נשבעין לגוצרין ולא לצני העיר: (א) **אמר רבי יוחנן** בשקנו מידו. וא"ת דצפ' הפועלים (לקמן

ד' נד. ע"ש) תנא מתנה שומר חנם להיות כשואל להתחייב צאונסין ופריך צצמי מתנה דצצרים ומשני אמר שמואל צצקנו מידו ור' יוחנן אמר אפילו תימא לא קנו מידו צצהוא הנאה דקא מתימן ליה גמר ומשעצד נפשיה א"כ מאי צעי קניו וי"ל דהכא דפטור אפי' משצועה לא משעצד נפשיה צלא קניו אי נמי התם כיון שמתחייב כשואל סצורים העולם שהשאלו לו וצההיא הנאה משעצד נפשיה: **לצצמורר הזרעים.** וא"ת והיאך מותר לעומר כיון ששומר הא כמיז (ויחזקאל מה) ממשקה ישראל מן המותר לישראל ודרשינן (מ"ב פ' צהר) ואת ענצי מוצרך לא צצצור מן המשומר אי אחת צוצר אצל אחת צוצר מן המשומר וכי תימא אינו אסור כי אם לצצור אצל אם עצר וצצר שרי לאלול הא אפילו מן ההפקר אסור לצצור דצצירה תולדה דקצירה כדאמרין צריש מועד קטן (ד' ג.) וי"ל שלא היה מוחה לעולם מליקח הא

בשנה בפרוס הפסח ובפרוס עצרת ובפרוס החג^א וכשמגיע זמן לתרום נותנין מעות השופר בלשכה ותורמין וכשתורמין תרומה ראשונה מתנין

אף על העתיד לגבות וגם בשינה ובשלישית והמציא אחר שנתרמה השלישית נותנו לשופר ששמו תיקלין עתיקין ונופל לשירי הלשכה ומהן באין חומת העיר ומגדלותיה^ב: **אלא אר"א.** לעולם שצועה זו ליפטר מן התשלומין היא וצשומר חנם ודקשיא לך מתני' דאורייתא פטור לגמרי ורבנן הוא דתקון לה שלא יחללו בהקדשות צשמירתן: **השוכר אם הפועלים.** גוצר של הקדש ששכר פועלים משל הקדש: **לשומר אם הפרה.** אדומה שלקחהו ושומרין אותה שלא תיפסל בעליית עול או צמוס: **לשומר אם הפיעוקוס.** שלא יטמאו. שהיו מגדלין אותן לפרה בחצירות הצניות בסלעים ותחתיהן חלל כדאמרין צסוכה צהישן תחת המטה (ד' כה). לפי שעשו מעלה צכהן השורף את הפרה שמהא פרישתו צטהרה ואין אחיו ההנים נוגעין צו כל צצעה כדאמרין צסדר יומא (דף ח:.) והתינוקות הללו שלא נטמאו מעולם ממלאים מים למקדשין ומוזין עליו כל צצעה: **ולשומר הזרעים.** שזה המצרכת חצוועה לעומר קודם לפסח צבעים יום כדאמרין צמנחות (פ"ה.). אי נמי צביעיית ספיחים לעומר וסמי הלחם^ה: **אין נותנין לו שצר שצב.** אם שכיר יום הוא: **לפיכך אין אחריות שצב עליו.** אם ארע צהן קלקול צצבת אין חייב לשלם: **שכיר שצב.** שצווע. שמיטה שלימה: **נותנין לו שצר שצב.** שנבלע צצכר שאר הימים ואינו מפורש לשצב: **צצקנו מידו.** שאם יקלקל שמיטתו ישלם הא ודאי ישלם שהרי הוריד עצמו לכך ושיעצד נכסיו: **תני תנא.** לענין שצועת הפקדון אשם גזילות: **קדשים שהצעלים חייצין צאחריותן.** כגון דאמר הרי עלי והפרישן והפקידן לזה וכפר ונשצב והודה חייב קרבן שצועה: **שאני קורא צהן צה' ונחש.** קס"ד טעם דחיוצא משוס דהן של גצוה קרינן צהו ומעלה מעל צה' ונחש: **ושאינן חייצין הצעלים צאחריותן פטור.** הנשצב שאני קורא צהן צעמיתו ונחש מפני שהם קרוין של עמיתו ודעמיתו פטור דצעין צה': **כלפי לייא.** כלפי היכן הדצר נוטה. לייא היכא כגון (צריט ד' נח). חצבי לנהרא כגני לייא:

אפכא

עין מושפט נר מצוה

קבט א ב ג מיי פ"ג מהלכות שקלים הלכה ט: קע ד מיי שם פ"ג הל' ט ופ"ג הל' ט: **קעא** ה מיי שם פ"ג הל' ח ופ"צ מהל' שביעות הלכה צ [ופ"ה מהל' טוען וטענן אל] טוש"ע ח"מ סי' שא סעיף א:

קעב ו מיי פ"ו מהל' שבת הל' כה סמג לאון סה טוש"ע א"ת סי' שו סעיף ד [רב אלפס שבת פכ"ג דף עא:]:

קעג ז (מיי פ"ב מהל' שביעות הלכה א) סמג עשין פה טוש"ע ח"מ סי' שפ סעיף א:

קעד ח מיי שם טוש"ע שם סעיף ד:

מוסף רש"י

נשבעין. השלחין שצועת שומרין, לגזברין. שהרי ההפסד להקדש, שאין הצעלים חייבים לשקול עוה, דתניא (מכובות קת.), תורמין על האצוד שלא נודע (ויחא סח.). ואם לאו, שלא נתרמה התרומה אלא ההפסד להקדש אלא של צעלים, לפיכך נשבעין לצני העיר (שם). ואין עולין להם. לצעלים וצריכין לשקול לשנה הצאה (שם). קדרשים שחייב באחריותו כו' ונשבעין עליהם. כגון אמר הרי עלי עולה והפריש צהמה למדו והפקידה לזה, נשבע עליה אותו שהפקידון צידו, דרעהו קרינן ציה, דדבר הגורם לתמון לר' שמעון כממון דמי (שבועות מב:.) תורמין. את הלשכה צשלם קופוס, על האבדור. אף על מי ששלם שקלו ואצד, ועל הגבוי, שעדיין לא הגיע כהן, ועל העתיד לבבות. ואפילו לא נצבה לאחר מכאן יש לו חלק בתרומה ובקריצות אלא שחיסר מציא (בבכותוב קח. ע"י.). היה שכיר שבת. שנותנים לו ז' פשיטוס שכרו לשצווע, אע"פ שמתניע ליום שבת פשוט אחד, כיון דכל יום שבת נבלע עס שביעות שאר השצווע, זו היא הצלעה, ששכר שבת מצליע כמון ימי השצווע, נותנין לו שכר שבת. דהצלעה שרי (נדרים א:.) לפיכך אחריות שבת עליו. דהא נותנין לו שכר השבת (שם).